

Høiback, Harald / Kunnskap og begeistring : en innføring i museenes historie, hensikt og virkemåte
Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202645236, 316 s., hft. kr. 480,00 / 384,00

06

Kunnskap og begeistring. En innføring i museenes historie, hensikt og virkemåte er en historie-, innførings-, og lærebok om museer og museumskunnskap. Boka gir en grundig innføring i hvor museene kommer ifra, når de oppsto, hvordan de har utviklet seg, hva de gjør og hvordan de finansieres. Boka drøfter også museumsfilosofiske spørsmål som verdigrunnlag, samfunnsrolle og ideologiske betydning. Hvordan berøres ulike grupper av den virksomheten som foregår der? Og hva er egentlig museumsvirksomhet godt for? I tillegg til museologien ser forfatteren også nærmere på hva det praktiske museumsarbeidet består av - samtidig som han diskuterer publikumsdimensjonen og hva det er som gjør at enkelte museer fremstår som bedre og mer publikumsvennlige enn andre.

Boka er skrevet for studenter og forskere innenfor kulturfag, ansatte på museer, skoler, og i offentlig forvaltning og turistnæringen - og alle dem som er opptatt av museenes fortid, nåtid og framtid. Selv om dagens museer

står overfor store utfordringer, argumenterer forfatteren for at vi med god styring og fornuftig finansiering vil kunne oppleve at museenes gullalder faktisk ligger foran oss, ikke bak oss.

Ivarsson, David / Forensisk KBT : behandling för brottsdömda

Studentlitteratur, ISBN 9789144123271, 240 s., hft. kr. 421,00 / 336,80

13

Varför blir man kriminell? Kan vi bota kriminalitet? Hur gör vi för att hjälpa brottsdömda att förändra sitt beteende och minska risken att återfalla i brott?

Forensisk KBT handlar om kognitiv beteendeterapi vid kriminalitet och i förlängningen om att förändra beteenden i syfte att minska risken för att återfalla i brott. I boken får läsaren bekanta sig med grundläggande behandlingsförutsättningar utifrån principerna om risk, behov och mottaglighet (RBM). Läsaren ges en ingående beskrivning av forensisk KBT samt klientens förändringsprocess från kartläggning och behandling till vidmakthållande. Teori och praktik varvas med klientexempel.

Forensisk KBT visar vad som kan göras konkret för personer som begår brott i syfte att skydda samhället, minska lidande och skapa möjlighet för brottsdömda att påbörja och hålla fast vid ett liv utan kriminalitet. Boken handlar om hopp och människans förmåga till nyinlärning och förändring.

Boken vänder sig särskilt till dem som arbetar inom forensiska verksamheter såsom kriminalvård och rättspsykiatri samt till studerande inom psykologi, psykiatri, juridik och socialt behandlingsarbete.

Selling, Jan / Frigörelsen : romers och resandes emancipation i Sverige och andra länder

Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189063105, 271 s., indb. kr. 337,00 / 269,60

30.1

"Detta är en bok om romer skriven av mig som gadjo (romanes för icke-rom, pluralformen lyder gadje). [] För mig har det därför varit väsentligt att i stor utsträckning använda romska källor och bedriva forskning i dialog med de romer jag kommit i kontakt med genom mitt arbete som lärare, forskare och akademisk aktivist inom romska studier sedan 2010. Samtidigt är det en bok med bäring utöver det romska, eftersom den behandlar mänskliga problem som frigörelse och social rättvisa i den emancipatoriska forskningens anda." Så skriver Jan Selling inledningsvis.

Han berättar historiskt om romer i Sverige och internationellt, också om viktiga personer och händelser. Han skriver om kampen för rättvisa och en ständig strid mot antiziganismen, hur statliga kommissioner tillsatts, hur officiella ursäkter och erkännanden tvingats fram. Här visas hur romska utomparlamentariska aktioner uppstått

och verkat, liksom hur avkoloniseringen av romska studier sker och hur romska intellektuella själva äntrar scenen.

Hur ser då denna frigörelses förutsättningar ut i Sverige och i andra länder? Det är en av de frågor som diskuteras här. Den aktuella tiggeridebatten belyses också.

I efterordet tar två ledande romska röster själva till orda: Soraya Post och Hans Caldaras. Frigörelsen är en ny typ av bok i Sverige som behandlar romernas situation.

Skatvedt, Astrid / **Bedringens sosiologi : om potensialet i hverdagslig samhandling** Fagbokforlaget, ISBN 9788245032611, hft. kr. 407,00 / 325,60

30.1

Hverdagslig samhandling handler om noe som tas for gitt, og kan virke betydningsløst og trivielt. Det kan være hvordan vi veksler blikk, hvordan vi hilser på hverandre eller hvordan prat foregår. Forfatteren bruker eksempler fra eget forskningsarbeid innenfor rus- og psykisk helsefeltet, og retter oppmerksomheten mot uformell og alminnelig samhandling som en del av yrkesutøvelsen. For personer i utfordrende og sårbare livssituasjoner kan det å bli møtt som en alminnelig person være et viktig element i en terapeutisk prosess. En kan bevege seg fra å se seg selv som en avviker, til å få et selvilde som en alminnelig og verdig person. Denne hverdagsresponsiviteten har ikke status som profesjonell, faglig virksomhet og er ofte undervurdert som verktøy for bedring, hevder forfatteren. Hun presenterer en sosiologi om små ting, og med bidrag fra Erving Goffman, Howard Becker, Randall Collins og Johan Asplund gir hun bedringsprosesser i

hverdagslivet en teoretisk forankring.

Forfatteren viser til at det er sider ved hverdagslivet som har eksistensielle dimensjoner. Slik sett handler boka også om noe allmennmenneskelig.

Astrid Skatvedt er sosiolog. Hun arbeider som førsteamanuensis ved Institutt for sosiologi og sosialt arbeid ved Universitetet i Agder.

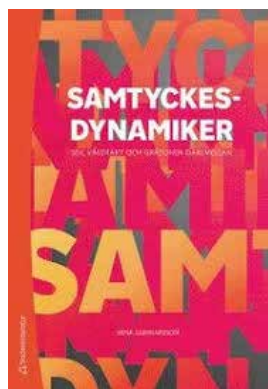

Lewin, Leif / **Konsten att bilda regering när ingen har majoritet** Bokförlaget Daidalos, ISBN 9789171735935, 126 s., indb. kr. 331,00 / 264,80

32

Demokrati betyder majoritetsstyrelse men hur gör man när ingen har majoritet? Frågan överrumplade Sverige – och hela Europa – när den allmänna och lika rösträtten skulle börja tillämpas för hundra år sedan. I denna essä visar Leif Lewin hur politiken utformades genom improvisationer, kompromisser och konstitutionell fantasi där "majoritetsdemokratin" ställdes mot "samarbetsdemokratin". Han analyserar ingående svenska partiers strategier för regeringsbildning och statsministeromröstning fram till regeringskrisen 2018–2019 och januariavtalet. Grundlagen och valmetoden diskuteras likaså, inklusive proportionalismen som är roten till problemet men som ingen tycks vilja förändra.

Leif Lewin är skytteansk professor emeritus i vältalighet och statskunskap vid Uppsala universitet.

Gunnarsson, Lena / **Samtyckesdynamiker : sex, våldtäkt och gråzonen däremellan** Studentlitteratur, ISBN 9789144138442, 378 s. hft. kr. 450,00 / 360,00

32.5

Hur går det till när människor kommer överens om att ha sex? Hur vet de att den andra verkligen vill? Och vad är det som gör att det ibland är svårt att dra en tydlig gräns mellan samtyckesbaserat sex och övergrep? Samtyckesdynamiker undersöker dessa frågor på basis av ingående och djupt personliga intervjuer med tjugo bi-, homo- och heterosexuella kvinnor och män. Boken tar avstamp i den juridiska definitionen av sexuellt samtycke som frivilligt deltagande men vidgar diskussionen till en vidare moralisk och sociologisk sfär. Den gråzonsproblematik som utgör ett centralt tema i boken kretsar kring det faktum att det inte alltid är självklart var gränsen går mellan att ha sex frivilligt eller mot sin vilja. Samtyckesdynamiker riktar sig till lärare, forskare och studenter i sexologi, genusvetenskap, sociologi, socialt arbete, psykologi och juridik, som intresserar sig för sexualitet och sexuellt våld, samt till personer som arbetar med sexualupplysning och våldsprevention.

Ernes, Kjell Ove (red.) / **Lov- og regelsamling i arbeidsrett 2020-2021** Fagbokforlaget, ISBN 9788245033977, hft. kr. 740,00 / 592,00

34

Regelverket i arbeidsretten er sammensatt. Samlingen inneholder et utvalg av sentrale lover, forskrifter, EU-direktiver, traktater og hovedavtaler som det er nyttig å ha for hånden ved studiet av faget arbeidsrett. Lov- og regelsamlingen er også uunnværlig for alle dem som til enhver tid har behov for å holde seg oppdatert på arbeidsrett. Dette gjelder for eksempel alle som jobber innenfor HR og personalledelse, mellom- og toppledere, tillitsvalgte med flere.

Johansson, Peter / Till mitt försvar : om advokat Sargon De Basso
Ordfront, ISBN 9789177750864, 293 s., indb. kr. 290,00 / 232,00

34

Till vardags företräder han de livsstilskriminella, men även toppskiktet i den öppet nazistiska organisationen NMR. Hur kan du företräda en sådan person? undrar omgivningen. Det leder Sargon De Basso till hans hjärtefråga: kraven på rättssäkerhet för precis alla, oavsett hur mycket samhället föraktar människan. För utan rättssäkerheten har vi ingen demokrati att tala om i Sverige.

Här berättar Sargon De Basso om de lärorika åren på Althins advokatbyrå och om en lång rad viktiga rättsfall som Mikael Persbrandt mot Expressen, förtalsmålet med regissören Ulf Malmros och resningsärendet med den morddömde Samir. Om varför han driver debatten om att Sverige ska bryta med förbudslinjen, med hårda narkotikastrafflagar, och istället avkriminalisera allt eget bruk av narkotika. Om varför han arbetar gratis i tunga och tidskrävande förtalsmål mot stora mediebolag.

”Till mitt försvar” är berättelsen om hur en andra generationens invandrare, uppvuxen i Örebro, kunnat bli en av landets mest efterfrågade och omstridda försvarsadvokater. Detta trots bottenbetyg på juristlinjen och ett åtal som kunnat ge honom fängelse. Boken är en naken skildring av advokatycket och rättegångarnas inre dramaturgi. Om hur en idealist överlever ångest och tvivel i en värld av prestationskrav.

Lie, Nils Erik / Rettsgebyrloven : lovkommentar
Universitetsforlaget, ISBN 9788215031804, 264 s., indb. kr. 931,00 / 744,80

34

Boken inneholder grundige kommentarer til hver enkelt paragraf i loven med tilhørende forskrift. Det redegjøres detaljert for de lovendringer som har funnet sted, for relevante lovforarbeider og en omfattende rettspraksis.

Rettsgebyrer er de beløp som borgerne skal betale til staten for bruken av rettsapparatets tjenester. Bestemmelsene om rettsgebyr er samlet i rettsgebyrloven av 17. desember 1982 nr. 86. De sentrale bestemmelsene i loven gjelder gebyrplikten for behandlingen av sivile saker og skjønn i domstolene. Den inneholder også bestemmelser om gebyrplikt for tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring, og for skifte- og konkursbehandling. Loven er endret en rekke ganger. Den har reist atskillige tvilsspørsmål og har gitt grunnlag for en mer omfattende rettspraksis enn lovgiverne kunne forestille seg. Kjennskap til loven er nødvendig for alle brukere av rettsapparatets tjenester.

Schartum, Dag Wiese / Personvernforordningen : en lærebok
Fagbokforlaget, ISBN 9788245033878, 340 s., hft. kr. 678,00 / 542,40

34

Redegjørelser og drøftelser går forholdsvis tett inn på sentrale deler av ordlyden. Vektlegging av oversikt og sammenhenger går altså ikke på bekostning av detaljerte innsikter. Likevel fortaper ikke forfatteren seg i finurligheter.

Boken er skrevet både for studenter som vil lære seg personvernrett, og for praktikere i offentlig og privat sektor med ansvar for å etterleve bestemmelser om personopplysningsvern. Trolig vil også eksperter innen personvernrett ha nytte av forfatterens drøftelser og observasjoner.

Danielsen, Anne Grete (red.) / Til elevens beste : pedagogiske perspektiver
Gyldendal akademisk, ISBN 9788205518506, 309 s., hft. kr. 449,00 / 359,20

37

Hvordan kan vi realisere skolens dannelses- og utdanningsoppdrag? Hvordan kan skolen ivareta elevens beste som et grunnleggende hensyn?

Ved hjelp av sentrale pedagogiske grunnteorier utforsker denne boken ulike perspektiver på læring, motivasjon, mestring og demokratiforståelse. Forfatterne tar utgangspunkt i forskningsbaserte kilder, samtidig som kapitlene på ulike måter løfter frem praksiser i klasserommet gjennom eksempler og undersøkelser. På denne måten formidles ulike kunnskaps- og læringssyn, og tilbyr leseren en grunnleggende forståelse av hvordan ulike pedagogiske perspektiver påvirker pedagogisk praksis.

Jordet, Arne Nikolaisen / **Anerkjennelse i skolen : en forutsetning for læring**
Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202603182, 410 s., hft. kr. 549,00 / 439,20

37

Læreplanreformen Fagfornyelsen, omtalt som skolens verdiløft, har som intensjon å sette barnet i sentrum for opplæringen og styrke elevenes motivasjon og lærelyst gjennom en mer elevaktiv undervisning. Dette er nødvendig i en skole hvor mange elever føler seg umyndiggjort, lite sett og får tildelt roller som passive mottakere av kunnskap.

Forfatteren av denne boka viser at forutsetningen for å lykkes med dette er å anerkjenne elevene fordi anerkjennelse er menneskets mest grunnleggende psykologiske behov. Med utgangspunkt i anerkjennelsesteori viser forfatteren hva det innebærer i praksis i skolen og hvor avgjørende det er for barns faglige og sosiale læring. Han presenterer rammene for en anerkjennende pedagogikk og viser hvordan en slik praksis vil styrke alle elevers muligheter til deltakelse, mestring og læring.

Boka henvender seg til lærerstudenter, lærere, skoleledere og ansatte i lærerutdanningene og alle som er opptatt av å skape de beste betingelser for barns oppvekst.

Neteland, Randi (red.) / **Master i norsk : metodeboka 2**
Universitetsforlaget, ISBN 9788215035710, 253 s., hft. kr. 465,00 / 372,00

37

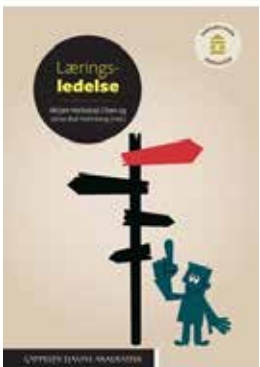
“Master i norsk. Metodeboka 1 og 2” gir deg som masterstudent i norsk steg-for-steg-beskrivelser av hvordan man går fram for å skrive en masteroppgave med høy vitenskapelig kvalitet. Her er korte og kyndige introduksjoner til en rekke interessante tema, problemstillinger og metoder innenfor norskfaget.

Enten du vil skrive om litterære samtaler i klasserommet, elevers skriveutvikling, gjøre litterære eller grammatiske analyser, forske på nett-tekster eller dykke ned i språkhistorien: Disse bøkene hjelper deg!

“Master i norsk. Metodeboka 1” tar for seg forskningsmetoder du kan benytte for å analysere norskfagets tekster: ulike muntlige og skriftlige skjønnlitterære og sakprega tekster, enten de er styringsdokument, læreboktekster, eller tekster elevene møter i hverdagen.

“Master i norsk. Metodeboka 2” presenterer metoder du kan bruke for å studere norskfaget i klasserommet og i samfunnet ved bruk av informanter. Kapitlene beskriver hvordan du kan samle inn og analysere ulike typer datamateriale, og legger særlig vekt på forskning på muntlige og skriftlige aktiviteter som er vanlige i norskundervisningen.

Bøkene er velegnet for studenter som tar master i lærerutdanningene (1.-7. og 5.-10. trinn), lektorutdanningene (8.-13. trinn) og i disiplin-faget nor(di)sk.

Olsen, Mirjam Harketstad (red.) / **Læringsledelse**
Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202620745, 147 s., hft. kr. 337,00 / 269,60

37

Ledelse av læring er helt sentralt for å oppnå et godt og inkluderende skolemiljø. Dette er et ansvar lærere erkjenner, men ikke alltid opplever at de fullt ut kan ivareta. Læringsledelse er det sentrale begrepet denne boken kretser rundt, hvor ulike former for slik ledelse blir definert og diskutert av forfatterne.

I boken drøftes fem ulike perspektiver ved læringsledelse gjennom følgende spørsmål:

Hva er læringsledelse og hvordan blir slik ledelse tatt i bruk i ulike styringsdokumenter?

Hvilke muligheter og barrierer ligger det i samarbeid om læringsledelse?

Hvordan framstår læringsledelse i et inkluderende læringslandskap?

Hvilken betydning har struktur av tid for ledelse av læring?

Hvordan lede læringen slik at den fremmer en god psykisk helse hos elevene?

Boken er aktuell for studenter innenfor pedagogiske og spesialpedagogiske studieretninger. Den er også aktuell for forskere med interesse for spørsmål knyttet til skolemiljø og for lærere og lærerutdannere som arbeider med å utvikle gode og inkluderende skolemiljøer.

Smith, Kari (ed.) / **Validity and value of teacher education research : NAFOL 2019**
Fagbokforlaget, ISBN 9788245033816, 312 s., hft. kr. 617,00 / 493,60

37

Denne fjerde NAFOL-boken er nok et viktig bidrag til kunnskapsfeltet om og for lærerutdanningen. Som tidligere NAFOL-bøker inneholder den en samling av forskningsartikler om verdi og validitet i lærerutdanningsforskning som krysser nasjonale grenser, fagdisipliner og ikke minst utdanningsnivå, fra barnehage til videregående og forskeropplæringen.

Med artikler fra England, Østerrike, Italia, Island og Norge gir boken et innblikk i dagens internasjonale lærerutdanningsforskning, særlig med tanke på at data er hentet inn fra Hviterussland og hele Europa. Også i denne boken har vi valgt å beholde originalspråket artiklene er skrevet på, og det er med glede vi ser at flere norske forskere melder seg inn i det internasjonale forskningsmiljøet ved å skrive på engelsk.

Samtidig er det viktig å ivareta det norske språket i forskningsformidlingen, og denne boken søker etter å finne en balanse mellom internasjonal og nasjonal formidling. Det er et stort mangfold både i forskningstematikken og forskningsmetoder, noe som preger forskningsfeltet. NAFOL står sentralt i denne positive utviklingen med sine vel 200 tidligere og nåværende stipendiater. NAFOL-bøkene, og ikke minst denne boken, gir et godt bilde av dagens lærerutdanningsforskning. NAFOLs arbeid og bidrag til lærerutdanningsforskning er kjent langt utover Norge, og denne boken symboliserer den internasjonale dialogen om lærerutdanningsforskning som NAFOL aktivt deltar i. Boken er en unik kilde for forskere som ønsker å holde seg oppdatert om norsk og internasjonal lærerutdanningsforskning.

Sævi, Tone / Pedagogikk, periferi og verdi : eksistensiell dialog om skole og samfunn
Fagbokforlaget, ISBN 9788245027037, hft. kr. 431,00 / 344,80

37

Denne boken tar utgangspunkt i det enkle, men ikke mindre viktige premisset at pedagogikk ikke bare skal orientere seg mot tekniske spørsmål, slik som hvor effektivt man bør undervise. Heller ikke skal pedagogikk bare orientere seg mot praktiske spørsmål, slik som ferdighetene til lærere og pedagoger. Pedagogikk må også orientere seg mot eksistensielle spørsmål - noe pedagogikk har forsøkt å gjøre gjennom århundrer. Eksistensielle spørsmål er integrert i menneskets livsbetingelser. De er spørsmål vi møter personlig, individuelt og kollektivt når vi forsøker å leve livene våre - og å leve dem så godt som mulig. Dessuten er dette spørsmål som ikke forsvinner, som ikke bare kan løses, som ofte opptrer i form av dilemmaer, og der det for oss handler om å respondere, finne en vei fremover, selv om det ikke er den perfekte veien. Hovedambisjonene til denne boken er å forsøke å synliggjøre de eksistensielle spørsmålene som "stiller seg selv" i vår daglige pedagogiske virksomhet: å utforske hva eksistensielle spørsmål fordrer fra pedagoger og lærere, og å antyde hvordan pedagogikk - som en tradisjon av tanke og praksis, tenkning og handling - kan bidra til å utvikle en sensitivitet for eksistensielle pedagogiske spørsmål og en evne til å møte slike spørsmål på pedagogisk meningsfulle måter.

Ulleberg, Inger / Kommunikasjon mellom lærer og elev
Fagbokforlaget, ISBN 9788245024357, 211 s., hft. kr. 456,00 / 364,80

37

Lærere må ha god kunnskap om hvordan de kan forstå, analysere og arbeide med kommunikasjonen med elevene. Temaet for denne boka er interaksjon og samtaler mellom lærer og elev på tomannshånd, i smågrupper og i klassefellesskapet. Boka handler både om de faglige samtalene og om samtaler om mer personlige og sosiale forhold. I boka ser forfatteren nærmere på det dialogiske klasserommet og presenterer flere teoretiske perspektiver på kommunikasjon. Perspektivene knyttes til historier og eksempler fra klasserommet og de ulike samtaletypene lærer og elever deltar i. I rammevev Norstedts rket for skolevirksomheten står elevmedvirkning sentralt. Forfatteren gir konkrete innspill til hvilke spørsmål læreren kan stille, og hvordan læreren lytter til eleven for å styrke både deltakelsen i det faglige arbeidet i klasserommet og relasjonen til den enkelte elev. Boka er et viktig bidrag til å utvikle lærerstudenters og ferdig utdannede læreres kunnskap om kommunikasjon med elever.

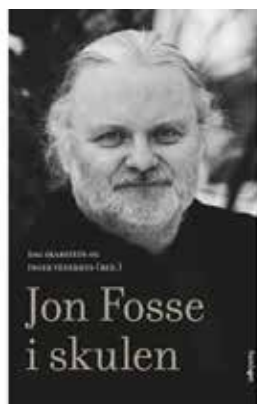

Aa, Leiv Inge (red.) / Master i norsk : metodeboka 1
Universitetsforlaget, ISBN 9788215032306, 239 s., hft. kr. 465,00 / 372,00

37

"Master i norsk. Metodeboka" 1 og 2 gir deg som masterstudent i norsk steg-for-steg-beskrivelser av hvordan man går fram for å skrive en masteroppgave med høy vitenskapelig kvalitet. Her er korte og kyndige introduksjoner til en rekke interessante tema, problemstillinger og metoder innenfor norskfaget. Enten du vil skrive om litterære samtaler i klasserommet, elevs skriveutvikling, gjøre litterære eller grammatiske analyser, forske på nett-tekster eller dykke ned i språkhistorien: Disse bøkene hjelper deg! "Master i norsk. Metodeboka 1" tar for seg forskningsmetoder du kan benytte for å analysere norskfagets tekster: ulike muntlige og skriftlige skjønnlitterære og sakprega tekster, enten de er styringsdokument, læreboktekster, eller tekster elevene møter i hverdagen. "Master i norsk. Metodeboka 2" presenterer metoder du kan bruke for å studere norskfaget i klasserommet og i samfunnet ved bruk av informanter. Kapitlene beskriver hvordan du kan samle inn og analysere ulike typer datamateriale, og legger særlig vekt på forskning på muntlige og skriftlige aktiviteter som er vanlige i norskundervisningen. Bøkene er velegnet for studenter som tar master i lærerutdanningene (1.-7. og 5.-10. trinn), lektorutdanningene (8.-13. trinn) og i disiplin-faget nor(di)sk. Redaktører for bøkene er Randi Neteland og Leiv Inge Aa. Neteland er postdoktor i nordisk språk ved Universitetet i Bergen. Aa er første-

manuensis i norskdidaktikk ved Institutt for lærerutdanning, NTNU. Øvrige bidragsytere er forskere og lærerutdannere med spisskompetanse på hver sine felt: Irmelin Kjelaas, Karine Stjernholm, Marit Olave Riis-Johansen, Randi Solheim, Gudrun Kløve Juul, Wenke Mork Rogne, Mari Nygård, Magnhild Selås og Edit Bugge.

Skarstein, Dag (red.) / Jon Fosse i skulen
Samlaget, ISBN 9788234001185, hft. kr. 337,00 / 269,60

37.14

Jon Fosse sine tekstar er godt eigna både til konsentrert stillelesing, aktiv utforskning og framføringar på skulescenar. Urøynde lesarar blir fanga av korte tekstar som overraskar, røynde lesarar finn nytt å bryne seg på. Dei relativt små tekstane i ulike sjangrar passar særleg godt til klasseromsbruk og opnar for variert didaktisk tilrettelegging og individuell tilpassing av undervisninga.

Lesing av utfordrande tekstar i skulen er eit aktuelt vitskapsfelt i litteraturredidaktikken. Med grunnlag i oppdatert forskning bidrar denne fagfelleverderte antologien med ny innsikt om Jon Fosses ulike sjangrar og bruken av desse i skulen. Boka er skriven for lærarstudentar både på grunn- og vidareutdanninga og har eit gjennomgåande didaktisk perspektiv.

Dag Skarstein er førsteamanuensis i norsk og Inger Vederhus er førstelektor i norsk ved OsloMet - Storbyuniversitetet. Dei er begge tilsett ved lærerutdanninga.

Drugli, May Britt / Tilvenning og foreldresamarbeid : de yngste i barnehagen
Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202664442, 134 s., hft. 370,00 / 296,00

37.24

Denne boken omhandler den viktige overgangen fra hjem til barnehage og inngår i serien "De yngste i barnehagen - fra forskning til praksis". Boken har som målsetting å bidra til at de yngste barna får en "sømløs" tilvenning til barnehagen. Det krever et godt samarbeid mellom foreldre og ansatte, og gode rutiner som passer for små barn. Små barn har grunnleggende behov for trygghet, tilhørighet og forutsigbarhet, samtidig som de er nysgjerrige og lekende utforskere. En god tilvenning til barnehagen ivaretar alle disse aspektene.

Boken består av fire deler. I del en viser forfatterne til den nye rammeplanen, samt presenterer bokens teoretiske utgangspunkt som er systemteori, nyere teori om barns utvikling og tilknytningsteori. Del to omhandler foreldresamarbeid, da dette er helt sentralt for en god overgang fra hjem til barnehage. I del tre beskrives forskning som foreligger på tilvenning og i del fire beskrives en rekke praktiske tips til god praksis, samt refleksjonsoppgaver som kan benyttes i arbeidet med å evaluere og utvikle egne tilvenningsrutiner.

Bokens målgruppe er først og fremst ansatte i barnehagene og studenter på barnehagelærerutdanningen, samt alle andre som er opptatt av gode barnehager for de yngste barnehagebarna.

Sand, Sigrun / Ulikhet og fellesskap : flerkulturell pedagogikk i barnehagen (3. utg.)
Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202666323, 254 s., hft. kr. 449,00 / 359,20

37.24

"Ulikhet og fellesskap" løfter fram hvordan språklig og kulturelt mangfold kan bli en naturlig del av barns lek og dannelsesprosesser, og de pedagogiske utfordringene og mulighetene som dette skaper. Barnehagene i dag preges av mangfold på mange områder og er steder der barn og voksne fra ulike land, kulturer og miljøer møtes, leker, lærer og gjør erfaringer sammen.

Boka presenterer ny og relevant forskning og tar blant annet opp temaer som sosialisering og identitetsprosesser, flerkulturell pedagogikk, samarbeid mellom hjem og barnehage, språkarbeid og språkopplæring. Den har et nytt kapittel om samer og arbeid med samisk innhold i barnehagen.

"Ulikhet og fellesskap" er profesjonsrettet og praksisnær med eksempler, ideer og refleksjonsspørsmål. Forfatteren ønsker å bidra til at barnehagelærere tilegner seg faglig og etisk basis som gir trygghet i profesjonsutøvelsen.

Bokas målgruppe er barnehagelærerstudenter, barnehagelærere, fagarbeidere/assistenter, foreldre og andre som er interessert i kunnskap om, og problemstillinger knyttet til, oppdragelse i et språklig og kulturelt mangfoldig samfunn. Den vil være relevant i utdanninger både på master- og bachelornivå og i fordypninger innenfor fagfeltet.

Haugsbakk, Kari Fedt / **Kvinnheradsbunaden : ei kulturhistorisk reise**
 Kapabel forlag, ISBN 9788281632295, 191 s., indb., kr. 494,00 / 395,20

39.7

Boka er meir enn ei tradisjonell bunadsbok. Eit praktverk på 192 sider med flotte foto kor òg naturen får spela ei rolle. Her møter vi historien og kjenner på samanhengen mellom handverk og tradisjon, inspirasjon og variasjon. Siste delen av boka inneheld mønster til draktdeler; kvinne, mann og born.

Breitner, Lena / **Det hemliga Malmö**
 Arx, ISBN 9789187043932, 508 s. indb., kr. 450,00 / 360,00

45.8 Malmö

Detta är en bok om en stad i ett gränsland som med sin närhet till kontinenten berörts av krig och konflikter på ett sätt som påverkat skåningarnas inställning till historien in i våra dagar.

I trettioåtta kapitel berättas Malmös hemliga historia med motstånd, terror, spionage och annat det sällan talas om.

Boken inleds med motståndsrörelsen mot Karl X på 1600-talet och Karl XII:s hemlige spion. Därefter kommer Lenins hemliga besök, Sveriges enda tågrån, sprängningen av Amalthea och Lenins vän Otto Grimlund.

Avsnittet om andra världskriget börjar med en dynamitgömma i en herrekiperingsaffär; agent 006 i Limhamn, censur på Sydsvenskan, spioner i Ribershus, bomber i Slottsparken, engelska, amerikanska, tyska agenter och danskt motståndsfolk. Dansk-svenskt hemligt samarbete och Jane Horneys sista natt i livet på Grand Hotel. Och vid fredsslutet en hemlig flyktorganisation som fraktade tusentals nazister och krigsförbrytare via Malmö till

Argentina.

Under det kalla kriget tömdes förlista sovjetiska fartyg i Öresund på sina hemligheter. Östtyska agenter var flitiga i Malmö. Övervakning, kontraövervakning, dubbelagenter och spionbrevlådar var vardag. En högt uppsatt KGB-agent mötte en svensk politiker i staden. Åren kring 1968 gjordes hemliga besök av IRA, Baader Mainhof-ligan och PFLP. En terrorledare hade kontakter med Blekingegadeligan i Köpenhamn via Malmö.

På Gustav Adolfs torg satt en man som smugglade krut och vapen i samband med Boforsaffären. Från ett kontor på Rundelsgatan sköttes smugglingen av hemlig sovjetisk krigsmateriel till Sverige.

Malmö har alltid varit och är fortfarande en spännande stad.

Simonsen, Marit M. m.fl. / **Da mennesker regjerte kloden : etikk, dinosaurer og juss for en verden i krise**
 Fagbokforlaget, ISBN 9788245027976, 134 s., hft. kr. 555,00 / 444,00

50.1

Sett at du leaset en øy. Og dessuten hadde muligheten til å klonе dinosaurer og slippe dem ut på den øya. Ville du gjort det?

Burde du gjort det?

Burde du hatt lov til å gjøre det?

Velkommen til Da mennesker regjerte kloden, en bok om miljøetikk og Jurassic Park.

Boken kommer i en tid der verden menneskelige aktivitet presser den naturlige verdenen til randen av kollaps. Vi står overfor global oppvarming, forsuring av verdenshavene, og utryddelsen av verdens arter med en hastighet som ikke ble sett siden dinosaurernes døde ut for 66 millioner år siden.

Selv om mange positive ting har blitt gjort beveger vi oss fortsatt raskt i gal retning. Jussen vi bygget for å redde naturen har ikke levd opp til sine ambisjoner.

I boken har et team bestående av tre jurister, to biologer og én antropolog gitt sine tanker om mennesket, naturen og forholdet mellom oss. Dette er en bok om hvilket etisk fundament lovene våre bygger på og bør bygges på, det er en bok om naturens kompleksitet og menneskets arroganse i møte med den. Det er også en bok med svært mange dinosaurer.

Ylvisåker, Line Nagell / Verda mi smeltar : å leve med klimaendringar på Svalbard
Samlaget, ISBN 9788234002311, indb. kr. 393,00 / 314,40

50.1

Midt i klimaendringane.

I 2006 byrja vestlendingen Line Nagell Ylvisåker som journalist i Svalbardposten. Same året skreiv ein kollega i avisa at Svalbard kunne bli opptil åtte grader varmare i 2100, men Nagell Ylvisåker lét seg ikkje affisera. Ho susa rundt på skuter, blei kjent med fjella og midnattssola og fekk fridom gjennom eiga bjørnerifle.

Våren 2019 hadde Longyearbyen vore varmare enn normalen meir enn åtte år i strekk. Dei første åra merka ikkje Nagell Ylvisåker endringane, men frå 2015 skjedde det noko. Snøen dundra ned frå fjellet Sukkertoppen, og ei to år gamal jente og ein familiefar døydde. Det gjekk jordskred, og hus vart evakuerte då jorda sprakk opp etter kraftige regnvør. Line Nagell Ylvisåker har bygd hus i Longyearbyen, fått to ungar, kalla plassen for heime, men brått tok ho seg i å bli uroleg når det vart varsla uvør. Kva i alle dagar skjer i hennar kjære Longyearby?

Burton, Rob J.F. (red.) / Etter oljen : vår bioøkonomiske fremtid

55.80

Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202604905, 308 s., hft. kr. 528,00 / 422,40

Skal bioøkonomien overta når oljen tar slutt? En slik overgang vil innebære en rekke endringer innen blant annet jordbruk, skogbruk, fiskeri, akvakultur, biovitenskap og industri. En "smart" bioøkonomi vil kreve utvikling på tvers av disse biosektorene. Å få til en overgang som også er samfunnsmessig akseptabel for befolkningen, krever kloke politiske beslutninger, og kunnskapsgrunnlaget må styrkes.

Satsing på bioøkonomi reiser en rekke nye spørsmål:

Hva vil det innebære i praksis at bioøkonomi får en større rolle?

Hvordan styrke omstillingen til en mer biobasert økonomi?

Hvilke initiativer og virkemidler må til for å gjennomføre et skifte fra olje- til biobasert økonomi?

Hva skal man forstå med begrepet bioøkonomi?

"Etter oljen : vår bioøkonomiske fremtid" diskuterer forskjellige aspekter, muligheter og utfordringer ved en slik

overgang. Boka er aktuell for studenter, aktører i næringslivet, politikere, myndigheter, organisasjoner, forskere og ikke minst den interesserte samfunnsborger.

Boka er en del av prosjektet BIOSMART, finansiert av Norges forskningsråd og ledet av Ruralis - Institutt for rural- og regionalforskning.

Jensen, Målfrid J. Frahm / Varsling : med utgangspunkt i helsetjenesten

61

Universitetsforlaget, ISBN 9788215035345, 230 s., hft. kr. 465,00 / 372,00

Med egen varslings sak fra 2014 som bakteppe belyser Målfrid J. Frahm Jensen varsling i offentlig sektor på prinsipielt grunnlag.

Vi får innblikk i to konkrete pasienthistorier som dannet grunnlaget for Frahm Jensens varslinger til tilsynsmyndighetene. Frahm Jensen beskriver det dilemmaet hun kjente på ved å varsle og de gjengjeldelsene hun ble utsatt for. Hun beskriver også medias rolle underveis.

Målfrid J. Frahm Jensen har fått med seg fem andre fagpersoner som skriver hvert sitt kapittel. Jurist Olav Molven, journalist Ellen Ophaug, organisasjonspsykolog og jurist Jan Gunnar Kaaresen, advokat Kari Breirem og advokat Jon Wessel-Aas skriver om temaet varslingsplikt og pasientsikkerhet, innsynsrett og forvaltning, arbeidsmiljø og -kultur, ytringsfrihet og manglende varslervern.

Det er grunn til å tro at prosessen som varslere utsettes for, er ganske lik uansett hvilken sektor varselet kommer

i; helse- og omsorgstjenestene, justis- og politietaten, innen utdanning eller i en annen offentlig sektor.

Boken er aktuell som utgangspunkt for undervisning ved helse- og sosialutdanningene. Boken egner seg også for ledere på ulike nivåer.

Jensen, Per / Att leva med hund : en guide till dina hundår

63.67

Natur & Kultur, ISBN 9789127165540, 191 s. indb. kr. 322,00 / 257,60

Åren med hund är en underbar tid tillsammans med en älskad vän, men har också sin beskärda del av besvär och sorg. I den här boken får vi ta del av vad som händer med hunden från spermie till grav, baserat på den senaste forskningen. Här får man insikter som underlättar allt från valet av valp, via uppfostran och träning till att leva med en åldrande hund.

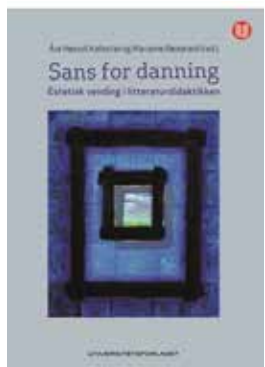
Med humor, värme och en stor kärlek till hundar förmedlar Per Jensen det senaste om hur våra fyrbenta vänner fungerar i olika faser av livet och hur vi kan använda de nya rönerna för att få en lycklig samvaro. Oavsett om man

planerar att skaffa sin första valp eller har levt med hundar hela sitt liv ger boken värdefulla nye kunskaper.

Lauri, Tomas (ed.) / **Natural elements : Arkís architects** 71
 Arvinius + Orfeus Publishing, ISBN 9789187543722, 206 s., indb. kr. 458,00 / 366,40

Arkís Architects is an Icelandic studio, based in Reykjavík, that is engaged in the development of a local knowledge base on sustainable design through a broad range of approaches to sustainability, such as a local green building council, authoring publications on the subject, and teaching. Founded in 1997, the studio has developed a strong sustainability profile. As one of the largest architecture firms in Iceland, Arkís has created significant works both in Iceland and abroad. Snaefellsstofa Visitor Centre and Holmsheidi Prison were nominated for the Mies van der Rohe Award in 2010 and 2016, respectively.

Kallestad, Åse Høyvoll (red.) / **Sans for dannning : estetisk vending i litteraturredidaktikken** 81
 Universitetsforlaget, ISBN 9788215035116, 192 s., hft. kr. 443,00 / 354,40

Boka inneholder ti vitenskapelige, fagfelleverderte artikler, som alle tar for seg konkrete litterære tekster og drøfter deres estetiske potensial for dannning. Teksteksemplene spenner fra klassikere til digital litteratur. Bidragstjerne diskuterer også barneleseren og det komiske, digitale verktøy som inngang til litteratur og formidling av klassikere til nye generasjoner.

Samlet gir boka både grundig kunnskap og inspirerende eksempler til alle som arbeider med litteratur og litteraturformidling.

Bokas forfattere er Berit Westergaard Bjørlo, Ellen Birgitte Johnsrud, Åse Høyvoll Kallestad, Ture Schweps, Anne-Stefi Teigland, Per Arne Michelsen, Hege Emma Rimmereide, Marianne Røskeland, Svein Slettan, Gro Ulland.

Warburg, Karl / **I litteraturens tjænst : essæer och uppsatser 1872-1918 / red.: Lars Rydquist** 81
 Carlsson Bokförlag, ISBN 9789173319904, 235 s., indb. kr. 318,00 / 254,40

Nobelbibliotekets første bibliotekarie var en synnerligen mångsidig man. Karl Johan Warburg (1852-1918) var professor i litteratur- och konsthistoria, tidningsman och liberal politiker, tillika stor konstvän. Epokgörande blev standardverket "Illustrerad svensk litteraturhistoria", som han skrev tillsammans med litteraturhistorikern Henrik Schück. Nobelbiblioteket invigdes 1901 i anslutning till Svenska Akademiens nyinrättade Nobelinstitut.

Hundra år efter Warburgs död har en nutida efterträdare som Nobelbibliotekets chef, den likaledes mångsidige Lars Rydquist (1946-2018), uppmärksammat Warburgs stora betydelse för den svenska litteraturen. Rydquist publicerar i denna antologi ett urval av Karl Warburgs essæer och artiklar: kritik om svensk litteratur publicerade i tidningar och tidskrifter, bl.a. om Victoria Benedictsson, Olof von Dalin, Anna Maria Lenngren liksom om kvinnorna i Byrons liv.

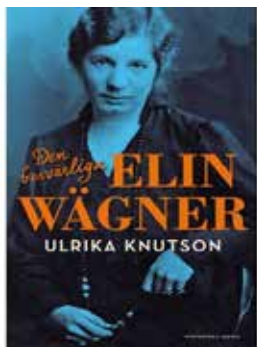
En av dessa texter i skilda ämnen handlar om den första Hamlet-föreställningen i Stockholm, en annan om Warburgs nominering av Georg Brandes till 1910 års Nobelpris. Volymen innehåller även Warburgs kriterier för de böcker han köpte in till Nobelbiblioteket liksom hans reseberättelse från inköpsresan ut i Europa när han införskaffade adekvat litteratur till biblioteket.

Lars Rydquist (1946-2018) var verksam under många år som bibliotekarie och chef inom den svenska biblioteksvärlden och var från år 2002 och ett drygt decennium framåt föreståndare för Svenska Akademiens Nobelbibliotek.

Aukrust, Kjell / **Kjell Aukrusts verden** 81.5
 Cappelen Damm, ISBN 9788202663551, 328 s., indb. kr. 506,00 / 404,80

Tre generasjoner nordmenn har latt seg trollbinde av Kjell Aukrusts sprudlende fortellerglede og fantastiske strek. På sin unike måte har han fanget et helt folks karakter, og skildret oss i alle varianter - fra Ludvigs vare og poetiske undring, via Reodor Felgens ustyrlige oppfinnsomhet, til Solan Gundersens ryggesløse fandanivoldskhet. Men det Aukrustske univers er større og mer mangfoldig enn de fleste er klar over. Til hans hundreårsdag presenterer vi denne rike og mangfoldige presentasjonen av Kjells verden, der høydepunktene fra hans verk blir presentert for nye og gamle lesere.

Knutson, Ulrika / Den besværlige Elin Wägner
Historiska Media, ISBN 9789177890102, 400 s., indb. kr. 317,00 / 253,60

81.7

Elin Wägner var långt före sin tid och det är först nu som tiden hunnit ifatt henne. Som en av Sveriges viktigaste författare under 1900-talet är hon framförallt ihågkommen för klassiska romaner som Norrtullsligan och Pennskaftet. Men inte minst var hon civilisationskritiker.

Wägner utmanade sin samtid, och ansågs besværlig. Hon var en hård moralist som krävde det omöjliga av sin omgivning kampen för rösträtten, freden, kärleken och miljön skulle gå före allt annat.

Journalisten och författaren Ulrika Knutson har skrivit en engagerad och skarpsinnig bok om Elin Wägner, som tar fasta på hennes mer okända sidor. Det är ett modernt porträtt som berör högaktuella ämnen, som sexuella trakasserier och miljöförstöring. Man kan inte låta bli att undra vad Elin Wägner hade tyckt om me too-uppro-

pet och Greta Thunbergs miljöaktivism?

Ulrika Knutson är en välkänd radioröst och journalist som tidigare har skrivit boken "Kvinnor på gränsen till genombrott". Biografen om Elin Wägner är hennes efterlängttade litterära comeback.

Antologi / Ingenmannsland : nye nynorske noveller
Samlaget, ISBN 9788234001949, 175 s., indb. kr. 427,00 / 341,60

85

Korte forteljingar som blir verande lenge i lesaren.

Eit elskande par hamnar på sjøen, ei kvinne tar seg av den aldrende mor si og prøver å finne kjærleiken samstundes, ein gut er redd for å bli eit monster i løpet av natta, ei kvinne ber den døde hunden sin gjennom skogen for å finne ein gravstad. Novellene i "Ingenmannsland" handlar om utroskap, angst, kjærleik og lengt, men òg om kampen for tilværet, utanforskap og radikaliserings. Her er realistisk samtid og dystopisk framtid.

Dei nyskrivne novellene i denne samlinga presenterer styrken og breidda i den nynorske litteraturen, som aldri har stått sterkare enn i dag. Her får forfattarane briljere i kortformat, lett tilgjengeleg for lesaren. Dei som bidrar, er blant våre fremste forfattarar: Marit Kaldhol, Ingvild Holvik, Sigrid Merethe Hanssen, Vidar Kvalshaug, Solfrid Sivertsen, Hilde Myklebust, Rønnaug Kleiva og Lars Petter Sveen. Boka presenterer òg ein debutant, Ingrid Senje.

"Ingenmannsland" er første utgåve i den årlege novelleantologien "Nye nynorske noveller".

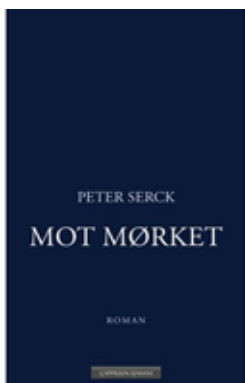

Frisch, Ida / Kjære Grønland : dikt
Tiden Norsk Forlag, ISBN 9788210057441, 64. s., indb. kr. 384,00 / 307,20

85

Grønlandsisen smelter. Vi har sett bildene, lest artiklene og hørt forskerne legge ut om konsekvensene. Vi vet alle hvorfor det skjer, men i Ida Frisch sin bok Kjære Grønland, er det ikke snakk om togradersmål og strenge pekefinnere, i stedet forsøker hovedpersonen å forstå den hvite øya. Hvor er den på vei? Hva forvandler den seg til?

Ligger det en lettelse i det å bli en annen? Kan forholdet mellom havet og isen sammenliknes med kjærlighet? "Kjære Grønland" er et langdikt, en sørgesang, et brev, en ønsket samtale mellom et menneske og verdens største øy. Boken er også et åpent forsøk på å tenke vårt forhold til naturen på nytt, på et tidspunkt da det kanskje er aller mest nødvendig.

Serck, Peter / Mot mørket
Cappelen Damm, ISBN 9788202658458, 285 s., indb. kr. 427,00 / 341,60

"Mot mørket" er en roman om hvordan krigens realiteter fortsetter å prege et menneskeliv.

Er det mulig å fjerne seg fra fortiden? Georg er kunstner og opprinnelig tysk, men reiste til Oslo etter annen verdenskrig. Nå er han i ferd med å miste synet, samtidig som forferdelige barndomsminner fra en krigsherjet hovedstad trenger seg på. Peter Serck tegner et rikt portrett av Georg, maleren fra Berlin.

Skaug, Trygve / Ikke slipp : dikt

85

Cappelen Damm, ISBN 9788202655051, 111 s., indb. kr. 337,00 / 269,60

Ny diktsamling fra fenomenet Trygve Skaug! I "Ikke slipp" skriver Skaug om kjærlighet, trøst og lengsel på en måte som treffer bredt. Trygve Skaug er en av de mestselgende lyrikerne i Norge. Hans forrige utgivelse, "Følg med nå", har så langt solgt over 10 000 eksemplarer. Denne folkekjære poeten har over 100 000 følgere på Instagram, og når ut til lesere i alle aldre.

Sæviareid, Heidi / Longyearbyen : roman

85

Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205534322, 317 s., indb. kr. 442,00 / 353,60

Vinter i 50-tallets Longyearbyen, et samfunn av tundra, snø og is, og med kullgruvene som industrisår midt i den uberørte naturen. Fra november til mai er stedet fullstendig isolert, ingen skip eller fly, ingen forsyninger ... og ingen mulighet til å komme derfra før isen sprekker opp. Hit flytter Eivor med sin legemann og to små barn. Midt i den mørkeste og kaldeste tiden havner en nær venn av familien i dyp - og farlig - krise, og må innlegges, mot sin vilje. Situasjonen forsterker Eivors egen stille desperasjon, og en voksende motvilje mot ektemannen tar form. Hun føler seg isolert, med to små barn, en alltid arbeidende mann og en altfor varm leilighet i et bygg som er i ferd med å sprekke av permafrostens utrettelige herjinger i bakken.

Broberg, Maria / Bakvatten

87

Norstedts, ISBN 9789113098470, 270 s., indb. kr. 356,00 / 284,80

"Bakvatten" är berättelsen om de människoöden som knyts ihop av pojken Nilas försvinnande i Västerbottens inland i mitten av sextioalet, om före och efter.

Alla tror att Nilas har drunknat, att han har försvunnit i Vindelälvens vatten. Men Nilas ligger gömd under mossan med isblommor på kinderna, bredvid sugande myrmarker och ilande små skogsbäckar, på platsen där Hebbe dog. Det ska dröja många decennier innan vårfloden avslöjar vad som egentligen hände.

"Bakvatten" handlar om Assars förbjudna kärlek till Margareta, om Håkan som vill ha en pappa men som får en lillebror, och om Håkans sambo Petra som många år senare inte står ut längre utan vill att han berättar sanningen.

Det är en roman om ensamhet, längtan, byskvaller och hur långt samvetet kan sträcka sig.

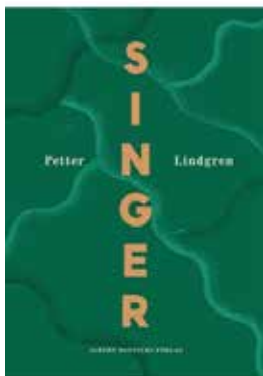

Espmark, Kjell / En sky av vittnen ; med Vintergata ; och Den inre rymden

87

Norstedts, ISBN 9789113101880, 330 s., indb. kr. 427,00 / 341,60

I denna volym samlar vi tre diktsamlingar som alla innehåller den rolldiktning som Kjell Espmark gjort till sin främsta lyriska gren. Volymen inleds med "Vintergata" (2007) och "Den inre rymden" (2014). Den nyskrivna diktsamlingen "En sky av vittnen", utgör den sista tredjedelen i denna samlingsvolym under rubriken Låna mig din röst.

Lindgren, Petter / Singer

87

Albert Bonniers förlag, ISBN 9789100179694, 135 s., indb. kr. 300,00 / 240,00

Singers tid är utmätt. Hans tjänst på skäret Skrapan kommer inte att ersättas av annat än Intet. Till dess följer han sina rutiner, sköter ålagda uppgifter och fördjupar sig i tidskriften Febus eller hydrografen Petterssons arbeten. Men vem är han och vad förde honom dit, till den lilla stenflisan bland själarna längst ut i havsbandet? "Singer" är en melankolisk och atmosfärisk skärgårdsroman där ingenting riktigt är vad det från början synes vara.

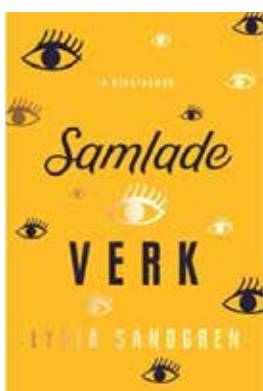
Lindroth, Malin / Rolf

87

Norstedts, ISBN 9789113107073, 160 s., indb. kr. 332,00 / 265,60

Rolf är Komvuxvikarie, snart 60 år och bor ovanför Safiren Livs. Inatt har han dödat en flicka. Nu väntar han på polisen som ska komma och förlösa honom från hans brott. Och från hans ensamhet.

I "Rolf" tecknar Malin Lindroth ett porträtt av en man i en flock av män, de obetydliga männen i beiga vinterjackor som varje morgon står och väntar i busskuren. Det är en tillvaro i tystnad och anonymitet, i avsaknad av nära relationer.

Sandgren, Lydia / Samlade verk

87

Albert Bonniers förlag, ISBN 9789100180409, 689 s., indb. kr. 341,00 / 272,80

I Göteborg förbereds en stor retrospektiv över konstnären Gustav Beckers verk från 1980-talet och framåt. Vart psykologstudenten Rakel än vänder sig möter hon sin gåtfullt försvunna mammas ansikte på utställningsaffischen som är tapetserad över stan. I samma veva slungas Rakels pappa, förläggaren Martin Berg, in i en omtumlande livskris.

"Samlade verk" är en roman om djup kärlek, mångårig vänskap och konst i spänningsfältet mellan fiktion och sanning. Dessutom är det en storslagen Göteborgsskildring med moderniteten och klassresan som fond.

Sveningsen, Pål Berg / En kort introduksjon til korstogene

Cappelen Damm akademisk, ISBN 9788202665579, 193 s., hft. kr. 337,00 / 269,60

Få fenomener fra europeisk middelalderhistorie er like kontroversielle og omdiskuterte som korstogene. Mens holdningene til korstogene i middelalderen stort sett var entydig positive, har reaksjonene i etterkant vært delte: fra positiv beundring til moralsk fordømmelse. Korstogene har både vært framholdt som et eksempel til etterfølgelse, men også som en pervertering av religionen. Begrepet "korstog" har dessuten fått en alternativ betydning i dagligtalen, der det er blitt tømt for sitt opprinnelige religiøse innhold og snarere blir brukt som en referanse til en hvilken som helst god sak. Denne boka har som mål å gi leseren en bedre forståelse av hva korstogene i middelalderen egentlig var, i tillegg til å synliggjøre den sentrale rollen korstog har spilt - og til dels fortsatt spiller - i europeisk historie.

91.69

Jonsson, Stefan / Där historien tar slut : makt, monster och motstånd i en delad värld
Norstedts, ISBN 9789113102412, 258 s., hft. kr. 309,00 / 247,20

Historiens slut, kallade den amerikanske författaren Francis Fukuyama tillståndet i världen efter kommunismens fall i slutet av 1980-talet: det behövdes inte längre några revolutioner, det skulle räcka med att sprida västvärldens liberala värden och marknadsekonomi, så skulle alla få plats i samma globala rum. Men kolonialismens attityder och mekanismer lever kvar och globaliseringen har knappast inneburit något entydigt segertåg för frihet, jämlikhet och rättvisa.

Världen av idag ser väldigt annorlunda ut beroende på om man är rik eller fattig, om man bor i nord eller syd, om man är vit eller svart, man eller kvinna. I sin nya bok går Stefan Jonsson djupare än tidigare i diagnosen av den globala maktordningen. Hans tätt sammanvävda essäer handlar om konst, film och litteratur som lyckas skildra samma händelseförlopp från motsatta perspektiv, samtidigt som de visar sambanden mellan världens framsida och baksida.

Sydow, Emily von / Till Europas försvar : värden att värna
Bokförlaget Daidalos, ISBN 9789171735744, 236 s., hft. kr. 356,00 / 284,80

Ensam är inte stark. Det är bara – poängterar Emily von Sydow i denna essä om EU – med gemensamma krafter som européerna kan försvara de humanistiska och demokratiska värden som länge har uppfattats som självklara men som nu hotas av populistiska och auktoritära strömningar i länder inom och utanför EU. En ökad europeisk federalism borde inte skrämja oss. Muskelös nationalism är däremot ett hot.

Med trettio år som korrespondent i Bryssel bakom sig har von Sydow sett mer av EU-arbetets vardag än de flesta och rör sig i essän fritt mellan övergripande resonemang om EU:s roll och konkreta exempel på hur EU har hanterat utmaningar av olika slag, från åldrande befolkningar till eurokrisen. Hon diskuterar också vad EU skulle behöva göra – och förbättra – för att kunna vinna ett ökat förtroende bland européerna.

Men grundläggande i hennes essä är tanken att federalism öppnar fler möjligheter för människor, medan nationalism och protektionism istället stänger dessa.

Emily von Sydow är född 1956 och journalist. Hon kom till Bryssel några månader före Berlinmurens fall 1989 och har följt Europafrågorna som korrespondent för bland annat "Aftonbladet", "Hufvudstadsbladet" och "Från Riksdag och Departement". Hon är författare till flera böcker, däribland "När Luther kom till Bryssel" (1999), "Från ordförandeskap till utanförskap" (2004) och "Margot Wallström: den svenska modellen" (2009).

Björkman, John / "Må de herrskande klasserna darra": radikal retorik och reaktion i Stockholms press, 1848-1851
Gidlunds förlag, ISBN 9789178444236, 376 s., hft. kr. 314,00 / 251,20

Med rapporteringen från februarirevolutionens Frankrike 1848 spreds berättelser om en politiskt uppvaknande arbetarklass till den svenska debatten. Samtidigt anammade radikala kretsar i Stockholm revolutionens mest brännbara slagord och sökte med dem väcka även svenska arbetare till medvetande och kamp arbetets befrielse och borgarväldets slut. Därmed började koordinaterna för människors invanda självbilder att flyta och konturerna av ett nytt klasspolitiskt konfliktfält att framträda i Sverige.

"Må de herrskande klasserna darra" är Stockholm skådeplatsen för en studie av de meningsstrider som följde på arbetarnas inträde som politiska aktörer i den offentliga diskursen. Boken gör en kritisk nytolkning av det turbulenta historiska skede vid 1800-talets mitt då kapitalismens tillhörande klasstruktur först började anföras som politisk mobiliseringsgrund i Sverige och förvärvade sin ställning som given referenspunkt för kollektiva

identifikationer och handlingsätt.

John Björkman är idéhistoriker verksam vid Stockholms universitet. Detta är hans doktorsavhandling.

Mattsson, Pontus / In klampar Jimmie : Sverigedemokraternas entré i politik
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189063068, 320 s. indb. kr. 337,00 / 269,60

I mitten av 00-talet var Sverigedemokraterna ett litet, impopulärt och illa organiserat parti. De var ökända för sin historia. Många mindes demonstrationerna på 90-talet som ofta urartade i våldsamheter.

Femton år senare är Sverigedemokraterna ett av Sveriges största partier. I riksdagsvalet 2018 fick de 17,5 procent. 1,1 miljoner väljare lade sin röst på Sverigedemokraterna.

De har vuxit i varje val men är fortfarande kontroversiella. Inget annat parti väcker så starka känslor.

Som följd av Sverigedemokraternas framgångar har två val i rad slutat med hot om extraval och rekordlånga regeringsförhandlingar. Den politiska geografin har ritats om och skapat förvirring.

Hur har detta varit möjligt? Hur har Sverigedemokraterna kunnat växa så fort och varför har de andra partierna

inte lyckats stoppa dem?

I "In klampar Jimmie" intervjuas ledande politiker som varit med under den här tiden; från Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna och från andra partier. Vi möter också statsvetare, opinionsbildare och de som lämnat sina gamla partier för att ansluta sig till Sverigedemokraterna. Vad är det som har lockat dem?

Pontus Mattsson är journalist. Han har arbetat som politikreporter på Sveriges Radio och Sveriges Television i många år och följt Sverigedemokraterna länge. Han har gjort flera tv-dokumentärer om svensk politik och skrivit boken Sverigedemokraterna in på bara skinnet (2009).

Svanberg, Mikael / **Partierna och demokratin under författningsdebatten 1965-1980** 95.6
Bokförlaget Daidalos, ISBN 9789171735928, 509 s., hft. kr. 354,00 / 283,20

Nittonhundrasjuttiofyra års regeringsform föregicks av tjugo år av utredningar och följdes av ytterligare ett antal år av diskussioner. De sistnämnda gällde bland annat de grundlagsfästa medborgerliga fri- och rättigheterna, rättsväsendets roll i staten samt tronföljden. Vill man förstå Sveriges moderna politiska historia är författningsdebatten en bra utgångspunkt.

I föreliggande bok analyserar historikern Mikael Svanberg författningsdebatten i skenet av partiledarnas behov att balansera mellan två olika krav: å ena sidan partimedlemmarnas vilja att genomföra ett politiskt program och å andra sidan deras önskan om att vinna val. Även om de politiska aktörerna under perioden 1965–1980 var präglade av dåtida strategier för att bedriva politik i ett jämförelsevis kargt medielandskap, är den grundläggande fråga som Svanberg diskuterar tidlös: Hur långt kan ledningen för ett parti sträcka sig för att erövra eller behålla den politiska makten?

Boken bygger på stora mängder protokoll från dåtidens fyra stora partier, på utredningar, tidningar, dagböcker, memoarer och brev samt på intervjuer med några av dem som på nära håll bevittnade eller deltog i författningsfrågans beredning. Förklarande och populärvetenskapligt hållna avsnitt gör framställning tillgänglig för vem som helst med intresse för modern svensk historia och för hur Sveriges författning i praktiken kom till.

Mikael Svanberg är universitetslektor i historia vid Karlstads universitet.

Prinsessan, Christina Fru Magnuson / **Hon kallades Daisy : att finna en farmor** 99.4 Margareta, kronprinsesse
Bonnier Fakta, ISBN 9789174249910, 232 s., indb. kr. 369,00 / 295,20

Prinsessan Christina fick aldrig lära känna sin farmor. Kronprinsessan Margareta, Gustaf VI Adolfs första hustru dog bara 38 år gammal för exakt 100 år sedan, höggravid med sitt sjätte barn. Hon lämnade inte bara familjen i förlamande sorg – hon sörjdes av ett helt folk. Hur kom det sig? Och varför blev det så tyst efter henne?

Prinsessan Christina har sökt i de privata familjearkiven efter svar. Hon har gått igenom brev, fotoalbum och dokument och rest till sin kusin drottning Margrethe i Danmark för att få veta mer. I "Hon kallades Daisy" ger hon liv och färg åt en öppen och mångsidigt begåvad brittisk prinsessa som blev blixtförälskad i en svensk prins i Kairo, kallades solstrålen på Stockholms slott och tonar fram som den första moderna kungligheten i Sverige.